

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝

Տնօրեն՝ *Լևոն Ա. Բալյան*

<<31>> 08 2023թ.

**ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ
ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ
ՏԱՐԵԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ**

Չարենցավանի Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս
Վազգեն Ա-ի Անվան N3 հիմնական դպրոցի
II <<Ա>> դասարանի դասվար՝
Կարինե Սուրենի Ծուղունյան

<<2023-2024>> ուսումնական տարի

ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ (կրճատումով)

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅՑՆԵՐ

1. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը սահմանում է հանրակրթական հիմնական ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնը, առավելագույն ծավալը, ըստ կրթական մակարդակների շրջանավարտներին ներկայացվող ընդհանրական որակական պահանջները, սովորողների գնահատման համակարգը:

V. ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԲՈՎԱԿԱՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

15. Միջնակարգ կրթության բովանդակային բաղադրիչները որոշակիացվում են ըստ ուսումնական բնագավառների և հանրակրթական դպրոցի աստիճանների՝ հաշվի առնելով սովորողների զարգացման ֆիզիոլոգիական, հոգեբանական և ազգային առանձնահատկությունները:

2. Կարողություններ և հմտություններ Այս բաղադրիչով տրված կարողությունների և հմտությունների ամբողջությունը սովորողին հնարավորություն է ընձեռում գործնականում կիրառել ստացված գիտելիքները, հարստացնել ճանաչողական գործունեության սեփական փորձը, զարգացնել տրամաբանական, հաղորդակցական, համագործակցային, ինքնուրույն գործունեության և ստեղծագործական ունակությունները, նպաստում է նրա սոցիալականացմանը:

Չափորոշիչներում առանձնակի կարևորվում են ճանաչողության հետևյալ մեթոդները՝ վերլուծում, մասնավորում, համադրում, վերացարկում, անդրադարձում, մակաձում (ինդուկցիա), արտաձում (դեդուկցիա), ընդհանրացում, կանխատեսում:

1) Ճանաչողական, տրամաբանական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է՝ սովորողին ծանոթացնել ճանաչողության մեթոդներին և ձևավորել դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ու հմտություններ, այդ թվում՝

ա. գիտելիքներ ձեռք բերել՝ զգայության, ընկալման և մտապատկերման միջոցով,

բ. վերլուծել՝ քննարկման, մեկնաբանման, տարանջատման,

համեմատության, խմբավորման միջոցով,

գ. մտահանգումներ անել՝ ամբողջացման, հակադրման, բնութագրման, հիմնավորման, ամփոփման, կշռադատման միջոցով,

դ. ընդհանրացնել և համադրել՝ վերացարկման, գնահատման, արժևորման, փաստարկման, ապացուցման, կանխատեսման, ծրագրման միջոցով,

ե. հիմնախնդիրը դիտարկել տարբեր տեսանկյուններից, ուսումնասիրել դրա լուծման հնարավոր եղանակները և գտնել լուծումներ,

զ. երևույթների նկատմամբ դրսևորել առողջ հետաքրքրություն և քննադատական մոտեցում,

է. վերլուծել իրավիճակը և կատարել եզրակացություններ,

ը. ինքնուրույն որոշումներ ընդունել և հիմնավորել,

թ. նպատակներ դնել, մշակել դրանց հասնելու ուղիներ և ծրագրել սեփական գործը:

2) հաղորդակցական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. լսել, ընկալել և համարժեք վերաբերմունք դրսևորել,

բ. բանավիճել, բանավոր և գրավոր տրամաբանված խոսք կառուցել,

գ. ըստ նշանակության և տեղին օգտագործել սովորած տերմինները (եզրերը), հասկացությունները և արտահայտությունները,

դ. հասկանալ և ճիշտ օգտագործել հաղորդակցման ոչ խոսքային միջոցները,

ե. օգտվել ժամանակակից հաղորդակցման տեխնիկական միջոցներից և այլն:

3) համագործակցային կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. աշխատել խմբում, միասնական որոշումներ ընդունել և դրանց համար պատասխանատվություն կրել,

բ. սովորել և սովորեցնել,

գ. դրական հարաբերություններ ստեղծել, դրսևորել առողջ մրցակցություն,

դ. սեփական շահը գիտակցելով՝ ճանաչել և ընդունել ուրիշների շահերը,

ե. բախումնային իրավիճակներում հավասարակշռված պահվածք դրսևորել,

զ. ուսման ընթացքում և աշխատանքային հարաբերություններում լինել բարեկիրթ, հարգել գործընկերոջ իրավունքները,

է. զերծ մնալ բարոյական չափանիշներին հակասող նախապաշարումներից, կանխակալ մոտեցումներից,

ը. իրավիճակները դիտարկել և մեկնաբանել այլոց տեսանկյունից և այլն:

4) ստեղծագործական կարողություններ ենթաբաղադրիչը նպատակ ունի զարգացնելու սովորողի ստեղծագործական ընդունակություններն ու երևակայությունը, որպեսզի յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. ստեղծագործաբար կիրառել ձեռք բերած գիտելիքները,

բ. դրսևորել ստեղծագործական երևակայություն,

գ. երևակայել, խորհել և ենթադրություններ անել ապագայի մասին,

դ. ընկալել և ընդունել նյութական և հոգևոր նոր արժեքները:

5) ինքնուրույն գործունեության կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. անաչառ գնահատել սեփական ուժերն ու կարողությունները և ըստ այդմ ծավալել ուսումնական, աշխատանքային գործունեություն,

բ. գիտակցել սեփական գործի կարևորությունը, դրա նկատմամբ պատասխանատվություն և պարտաճանաչություն դրսևորել,

գ. ճիշտ տնօրինել ժամանակը, մշակել և պահպանել աշխատանքի և հանգստի ժամկարգ (ռեժիմ), վերահսկել սեփական վարքը,

դ. խնամել սեփական մարմինը, դրսևորել այն մարզելու կամք,

ե. զբաղվել ինքնադաստիարակությամբ և ինքնակրթությամբ,

զ. կողմնորոշվել տարբեր իրավիճակներում, գնահատել սեփական քայլերը և դրանց հետևանքները:

3. Արժեքային համակարգ

Սույն բաղադրիչով նախատեսված համակարգն արտահայտվում է սովորողի համապատասխան գործողությունների, վերաբերմունքի և վարքի միջոցով:

1) Այս բաղադրիչի նպատակն է ձևավորել անձ և քաղաքացի, որը պետք է՝

ա. գիտակցի սեփական մշակույթի՝ լեզվի, պատմության, արվեստի, ավանդույթների, ազգային այլ արժեքների կարևորությունն ու նշանակությունը և լինի դրանց կրողը,

բ. հարգի Հայաստանի պետական խորհրդանիշները, լինի հայրենասեր, կարևորի ազգային հիմնախնդիրների լուծման գործում իր մասնակցության անհրաժեշտությունը,

գ. գիտակցի, որ գիտությունը, արդիական տեխնոլոգիաները, կրթությունը մեծագույն արժեքներ են ժամանակակից աշխարհում,

դ. գիտակցի, որ իր համար կարևորագույն արժեքներ են գիտելիքները, աշխատանքային հմտությունները, մասնագիտական վարպետությունը,

ե. կարևորի բարոյական չափանիշները և քրիստոնեական ու համաարդկային արժեքները, լինի ազնիվ, գթասիրտ, արդարամիտ, օրինապահ, բարեկիրթ,

զ. կարևորի գեղագիտական արժեքները, գնահատի գեղեցիկը, բարին և ճշմարիտը,

է. գիտակցի իր տեղն ու դերն ընտանիքում և հասարակության մեջ. լինի նախաձեռնող, դրսևորի արժանավայել պահվածք,

ը. գիտակցի ծնողների, տարիքով մեծերի և փոքրերի, ընկերների և համայնքի նկատմամբ հարգանքի դրսևորման կարևորությունը,

թ. հարգի մարդու իրավունքներն ու հիմնարար ազատությունները, լինի մարդասեր, հանդուրժող, քաղաքակիրթ վերաբերմունք դրսևորի ուրիշ ժողովուրդների ներկայացուցիչների և նրանց մշակույթների հանդեպ,

ժ. անաչառորեն գնահատի իր ուժերն ու կարողությունները՝ բացառելով սեփական անձի թերագնահատումը կամ գերագնահատումը,

ժա. դրսևորի աշխատասիրություն, հնարամտություն, նպատակադրվածություն, արժևորի ու գնահատի սեփական և այլոց աշխատանքը,

ժբ. մշտապես հոգ տանի իր առողջության մասին, կարևորի մարմնակրթության դերը, հետևողական լինի առողջ ապրելակերպի և անվտանգ կենսագործունեության կանոնների կիրառման գործում:

ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

<<Հայաստանի Հանրապետության պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություն>>, պետական ոչ առևտրային կազմակերպության (կրճատումով)

42. Դասարանի ղեկավարը (դասղեկը)

- ա) դաստիարակչական աշխատանք է կատարում՝ իր դասարանի սովորողների շրջանում՝ սերտորեն համագործակցելով մյուս ուսուցիչների հետ,
  - բ) ապահովում է սովորողների նկատմամբ հաստատության և ընտանիքի մանկավարժական պահանջների միասնականությունը.
  - գ) անհրաժեշտության դեպքում սովորողների համար կազմակերպում է ուսումնական օգնություն,
  - դ) իրականացնում է դասարանի համար սահմանված գործառնությունը, հաստատության տնօրինությանը ներկայացնում սովորողների առաջադիմության, հաճախումների և վարքի մասին
  - ե) կազմակերպում է սովորողների առողջության ամրապնդմանն ու ֆիզիկական զարգացմանը նպաստող միջոցառումներ, մրցույթներ, նպատակային էքսկուրսիաներ, շրջագայություններ, հետևում տնային հանձնարարությունների կատարմանը, ուսման և հանգստի կազմակերպմանը,
  - զ) հաստատության մանկավարժական խորհրդի քննարկմանն է ներկայացնում վարքի կանոնները կոպտորեն խախտած սովորողի հարցը.
  - է) արգելվում է սովորողների, ուսուցիչների և ծնողների այն նախաձեռնությունները, որոնք կարող են սովորողի առողջության, կյանքի համար վտանգ պարունակել կամ խաթարել ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների իրականացումը:
71. Հաստատության մանկավարժական աշխատողները պարտավոր են ապահովել կրթական ծրագրերի կատարումը, հանրակրթական պետական չափորոշիչներով որոշվող ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնի յուրացումը սովորողների կողմից:

73. Սովորողն իրավունք ունի՝

- ա) անվճար ստանալու տարրական ընդհանուր, հիմնական ընդհանուր և միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթություն,
  - բ) անկախ բնակության վայրից սահմանված կարգով ընտրելու հաստատությունը և ուսուցման
  - գ) անվճար օգտվելու հաստատության առանձին ծառայություններից.
  - դ) հաստատությունում յուրացնելու լրացուցիչ վճարովի կրթական ծրագրեր.
  - ե) ազատ արտահայտելու սեփական հայացքներն ու համոզմունքները
  - զ) առանց հիմնական կրթություն ստանալու՝ 16 տարին լրանալուց հետո, ծնողների (որդեգրողների կամ հոգաբարձուի) համաձայնությամբ, թողնելու ուսումը:
74. Հաստատությանն արգելվում է, առանց ծնողների և սովորողների համաձայնության, սովորողներին ընդգրկել այնպիսի աշխատանքներում, որոնք նախատեսված չեն հանրակրթական ծրագրերով և սույն կանոնադրությամբ:
75. Արգելվում է սովորողների նկատմամբ հոգեկան և ֆիզիկական բռնության գործադրումը:
76. Սովորողը պարտավոր է բարեխղճորեն սովորել, խնամքով վերաբերվել հաստատության գույքին, հարգել հաստատության սովորողների և աշխատողների իրավունքներն ու արժանապատվությունը, պահպանել հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները:
77. Հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները կոպտորեն խախտելու համար սովորողը նախարարության սահմանած կարգով կարող է հեռացվել հաստատությունից:
78. Ծնողն իրավունք ունի պաշտպանելու երեխայի օրինական շահերն ու իրավունքները, մասնակցելու հաստատության կառավարմանը:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ	2-3
ԿՐԹԱԴԱՍՏԻԱՐԱՆՎՈՐՈՒՄ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	4-9
ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄԸ	10-11
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՆ ԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՄԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ,	
ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԵՎ ՄԱՐԶԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻՆ	12
ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ,	
ԳԵՂԱՐՎԵՍԱԿԱՆ, ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ և ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ	13
ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱՆՎՈՐՈՒՄ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ	14
ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ԴԺՎԱՐ ԴԱՍՏԻԱՐԱՆՎՈՐ,	
ՍՈՑԻԱԼԱՊԵՏ ԱՆԲԱՐԵՆՊԱՍ ՎԻՃԱԿՈՒՄ ԳՏՆՎՈՂ, ԾՆՈՂԱԶՈՒՐԿ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ	15
ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍԱԼՍՈՒՄՆԵՐ	16
ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ, ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ	17
ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂԿՈՄԻՏԵԻ ՀԵՏ	18
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ ՈՒՍԱՐՎԱ ԱՎԱՐՏԻՆ	19
ՆՇՈՒՄՆԵՐԻ ԵՎ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ	20

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Կարգ համար	հասցեն	Հեռախոսի համարը	Ծնողի (ինամակալի) աշխատանքի վայրը կամ գրադմունքը	Ընտանիքի սոցիալական վիճակը	դիմելու ծրագրի նունը
1	3-21-4	098 11 07 21	Չի աշխատում	Անապահով	Կատարված է
2	3-23-28	093 90 30 94	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
3	7-11-31	094 24 46 64	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
4	9-2-13	094 13 95 34	<<Դարբնոց Լիճք>> տնօրեն	Ապահով	Կատարված է
5	3-4-20	098 91 78 77	Ծաղկի խանութ` դիզայներ	Ապահով	Կատարված է
6	8-1-16	077 12 78 66	<<Ուսում>> հանր. դպրոց` ռ.լեզվի ուսուցչուհի	Ապահով	Կատարված է
7	3-12-7	094 88 28 03	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
8	3-1-61	094 33 05 32	Երևանի ոսկերչական ֆաբրիկա` մոնտաժող	Ապահով	Կատարված է
9	7-11-27	077 09 15 25	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
10	2-12-43	094 17 74 26	N3 հիմն. դպրոց` ուսուցչի օգնական	Ապահով	Կատարված է
11	3-15-16	077 14 44 32	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
12	2-13-10	093 14 58 37	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
13	3-17-15	091 32 05 23	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
14	3-11-6	098 39 74 12	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
15	2-10-37	077 27 45 01	Պահածոների գործարան	Ապահով	Կատարված է
16	3-40-10	077 30 45 25	Հացի փուռ` հացթուխ	Ապահով	Կատարված է
17	3-32-33	098 52 60 05	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
18	4-26-11	093 23 45 49	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
19	3-20-28	093 24 20 90	Մարզիչ	Ապահով	Կատարված է
20	7-3-25	098 52 55 51	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
21	3-30-43	094 03 06 56	Գեղեցկության սրահ` վարսահարդար	Ապահով	Կատարված է
22	7-6-7	094 47 56 53	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
23	3-28-14	098 59 33 93	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
24	8-6-5	077 08 04 37	<<Հելլոտեքս>> կարի արտադրամաս	Ապահով	Կատարված է
25	7-1-19	077 30 52 32	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
26	3-18-16	094 78 47 68	N3 հիմն. դպրոց` ուսուցիչ	Ապահով	Կատարված է
27	8-25-33	094 40 63 62	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է

1. ՆԵՐԱՇՈՒԹՅՈՒՆ (դասարանի ընդհանուր բնութագիրը)

2023-2024 ուսումնական տարին սկսել ենք 27 աշակերտական կազմով : Նրանցից 13 –ը տղա են , 14-ը ` աղջիկ : Աշակերտներն արդեն ավելի պարտաճանաչ են ավելի ուշադիր , գիտեն ինչի համար են հաճախում դպրոց , ինչպես պահպանել կարգուկանոնը , հարգել ուսուցչին ու դասընկերներին : Դասարանում տիրում է ընկերասիրություն , համերաշխություն :

2. ՈՒՍՈՒՄՆԱԳԱՍԽԱՐԱԿՅԱԿԱՆ ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ՈՍՏԱՐՎԱ ԸՆԹԱԾՅՈՒՄ

Այս ուսումնական տարում պատրաստվում եմ անցկացնել էքսկուրսիաներ դեպի քաղաքային գրադարան , Սուրբ Փրկիչ եկեղեցի , զբոսայգի , թատրոն , տարեվերջյան էքսկուրսիա դեպի որևէ պատմական վայր և բնության գոտրիկ անկյուն ` ըստ ծնողների մեծամասնության կարծիքի : Նախատեսվել է ուստարվա ընթացքում կազմակերպել և իրականացնել միջոցառում մայրերի տոնին նվիրված : Անհրաժեշտության դեպքում կկազմակերպվեն տնայցեր կամ անհատական աշխատանք աշակերտների և նրանց ծնողների հետ հաճախակի բացակայելու , ուսման մեջ թերանալու , վարքի բացասական դրսևորման դեպքերում :

3. ՀԱՅԵՑԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

3.1 Հոգևոր դաստիարակություն : Յուրաքանչյուր երկուշաբթի հիմնը երգելուց հետո դասը սկսվում է տերունական աղոթքով : Աստծուց խնդրում ենք , որ բալիկներն առողջ լինեն , հարազատներն ` անհոգ , երկիրը ` խաղաղ , զինվորը ` հզոր ... Հոգևոր դաստիարակության նպատակով կկազմակերպվեն այցելություններ Սուրբ Փրկիչ եկեղեցի , կուսուսուցանվեն եկեղեցում պահելու ձևեր :

3.2 Գեղագիտական դաստիարակություն: Գեղեցիկը նկատելու նրբությունը պետք է դաստիարակել ամեն վայրկյան ` բնության տարբեր երևույթներ ուսումնասիրելով , հայտնի արվեստագետների աշխատանքներ դիտելով , դասական երաժշտության ամեն նոտան զգալով , գույների միջև կապ ստեղծելով և այլն:

3.3 Ռազմահայրենասիրական դաստիարակություն

Հայրենասիրության հիմքը դրվում է հենց դպրոցում և մեր սովորողները պետք է դաստիարակվեն իրենց կողքին հերոսացած տղաների կենդանի օրինակով, ճանաչեն մեր հերոսներին և իմանան նրանց սխրանքները :

3.4 Ֆիզիկական դաստիարակություն

<<Առողջ մարմնում առողջ հոգի >> կարգախոսով առաջնորդվելով երեխայի մեջ ձևավորել սեր ու հետաքրքրություն սպորտի , ֆիզկուլտուրայի նկատմամբ: Որպես օրինակ ներկայացնել օլիմպիական հայ չեմպիոններին , որոնց շնորհիվ աշխարհով մեկ հնչում է մեր օրներգը և վեր է բարձրանում եռագույնը:

3.5 Աշխատանքային դաստիարակություն

Աշխատասիրությունը բարիք է , ծուլությունը ` չարիք: Երեխային ընդգրկել որևէ աշխատանքի մեջ և խրախուսել նույնիսկ չնչին հաջողությունը: Տղաներին հանձնարարել վերանորոգել այժոռը , սեղանը , աղջիկներին ` մաքրել սեղանները կամ դասավորել պահարանը:

3.6 Բնապահպանական դաստիարակություն: Զրույցի միջոցով բացատրել բնության կարևորությունը և այն պահպանելու անհրաժեշտությունը :

3.7 Դպրոց ընտանիք կապը

Դպրոց – ընտանիք կապն ամուր պահելու համար մեր դպրոցում ամեն ամիս կազմակերպվում են ծնողական ժողովներ , այցելություն դժվար դաստիարակվող և ուսման մեջ թերացող երեխաների ընտանիքներ: Երեխայի ուսումնադաստիարակչական գործընթացում հաջողության հասնելու համար դպրոց – ընտանիք փոխհարաբերությունը պետք է լինի համաձայնեցված , կայուն , մշտական:

ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ուսումնական շաբաթներ	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների բովանդակությունը	Կատարման ժամկետը	կատարողներ
I շաբաթ	ա)Մասնակցել գիտելիքի օրվան նվիրված միջոցառմանը	01.09-08.09	Դասվար ՄԿԱ-ի գծով տնօրենի տեղակալ
	բ)Կազմել աշխատանքային պլան		Դասվար
	գ)Դ/Ժ Զրույց ` <<Ինչպես եմ անցկացրել ամառային արձակուրդը>>		Դասվար
	դ)Անցկացնել ծնողական ժողով , ընտրել ԾԽ		Դասվար ,ծնողներ
II շաբաթ	ա)Ձևավորել դասարանական ակտիվի կազմը:	11.09-15.09	Դասվար
	բ)Ձևավորել դասարանական անկյուն		Դասվար աշակերտներ
	գ) Դ/Ժ <<Օրը սկսենք <<Բարև>>-ով> >		Դասվար
III շաբաթ	ա)Ծանոթացնել դպրոցի տարիանմանը	18.09-22.09	Դասվար
	բ)Այցելել քաղաքային զբոսայգի և զրուցել աշնան մասին		Դասվար, ծնողներ
	գ)Դ/Ժ <<Ինչու է անհրաժեշտ օդափոխել սենյակը>>		Դասվար
	դ)Մասնակցել ՀՀ անկախության 32 ամյակին նվիրված միջոցառումներին:		Դասվար ԴԱԿ, աշակերտներ
IV շաբաթ	ա)Հետևել հիգիենային	25.09-29.09	Դասվար, բուժքույր
	բ)Համագործակցել ծնողների հետ		
	գ)Դ/Ժ <<ՀՀ պետական խորհրդանիշներ>>		
	դ)Անցկացնել դասղեկի դասալսում:		Դասվար
V շաբաթ	ա)Դասարանում կազմակերպել հերթապահություն	02.10-06.10	Դասվար
	բ)Կազմել շնորհալի աշակերտների ցուցակ		Դասվար
	գ)Դ/Ժ <<Իմ սիրելի ուսուցիչը>>		Դասվար

VI շաբաթ	ա)Այցելել քաղաքային գրադարան	09.10-13.10	Դասվար, ծնողներ
	բ)Կազմակերպել սենյակային բույսերի խնամք		Դասվար
	գ) Դ/Ժ <<Ինչպես օգնել մարդկանց>>		Դասվար
	դ)Անցկացնել դասղեկի դասալսում:		
VII շաբաթ	ա)Ստուգել գրենական պիտույքներով ապահովվածլինելը և դրանց մաքրությունը	16.10-20.10	Դասվար
	բ)Համագործագցել դասավանդող ուսուցիչների հետ		Դասվար
	գ)Դ/Ժ <<Առողջ ապրելակերպը սկսվում է ճիշտ արթնանալուց>>		Դասվար
VIII շաբաթ	ա)Այցելել զինվորական պանթեոն՝ հարգանքի տուրք մատուցել ի հիշատակ մեր քաղաքի հերոսների:	30.10-03.11	Դասվար, ծնողներ
	բ)Համագործակցել մանկավարժի օգնականների և հոգեբանի հետ .մասնակցել սեմինար քննարկումներին:		Դասվար Հոգեբան,ուսուցչի օգն.
	գ)Դ/Ժ <<Մենք Հայկի թոռներն ենք >>		Դասվար
	դ)Ծնողական ժողով		Դասվար, ուսուցիչներ
IX շաբաթ	ա)Կազմակերպել դասարանի մաքրության ապահովում	06.11-10.11	Դասվար
	բ)Ծանոթանալ անվտանգ երթևեկության կանոններին		Դասվար
	գ)Դ/Ժ <<Գազից օգտվելու անվտանգ կանոններ>>		Դասվար
X շաբաթ	ա)Ստուգել դասագրքերի վիճակը	13.11-17.11	Դասվար
	բ)Ստուգել պատռված գրքերը		Դասվար
	գ)Դ/Ժ <<Մենք հայ ենք>>		Դասվար
XI շաբաթ	ա)Խնամել ծաղիկները	20.11-24.11	Դասվար, աշակերտներ
	բ)Անհատական աշխատանք կազմակերպել ուսման թերացող աշակերտների հետ		Դասվար
	գ)Դ/Ժ <<Ովքեր են իմ ընկերները>>		Դասվար
	դ)Անցկացնել դասղեկի դասալսում:		
XII շաբաթ	ա)Անհատական աշխատել հաճախ ուշացող ,ուսման մեջ թերացող և բացասական վարք դրսևորող աշակերտների ծնողների հետ	27.11-01.12	Դասվար
	բ)Անցակցնել ուսումնական խաղ՝ <<Երթևեկության կանոններ>>		Դասվար

	զ)Դ/Ժ <<Օլիմպիական չեմպիոններ>>		Դասվար
XIII շաբաթ	ա)Դասարանական անկյան թարմացում	04.12-08.12	Դասվար
	բ)Բնության երևույթների ուսումնասիրություն		Դասվար
	զ)Դ/Ժ <<Սպորտը մեր կյանքում>>		Դասվար
XIV շաբաթ	ա)Համագործակցել ծնողխորհրդի անդամների հետ դասասենյակը Ամանորին նախապատրաստելու համար	11.12-15.12	Դասվար
	բ)Ստուգել կարգապահությունն ու հիգիենան		Դասվար
	զ)Դ/Ժ <<Կրակի հետ խաղ չի կարելի անել>>		Դասվար
XV շաբաթ	ա)Պատրաստել շնորհավորական բացիկներ	18.12-22.12	Դասվար
	բ)Դասասենյակը նախապատրաստել Ամանորին		Դասվար,ԾԽ
	զ)Դ/Ժ <<Ամանորյա հրաշք>>		Դասվար
	դ)Տարեվերջյան ծնողական ժողով		Դասվար
	II ԿԻՍԱՄՅԱԿ		
XVI շաբաթ	ա)Զրուցել դասարանի ակտիվի հետ	22.01.2024- 26.01	Դասվար
	բ)Դասգրքերի և գրենական պիտույքների վիճակի ստուգում		Դասվար
	զ)Դ/Ժ <<Ամանորը մեր տանը>>		Դասվար
XVII շաբաթ	ա)Մասնակցել հայոց բանակի կազմավորման 32 ամյակին նվիրված միջոցառումներին	29.01-02.02	ՄԿԱ-ի գհծ.տնօրենի տեղակալ Դասվար
	բ)Այցելել Սուրբ Փրկիչ եկեղեցի		Դասվար
	զ)Դ/Ժ <<Խաղաղություն աշխարհին և ամենուր>>		Դասվար
XVIII շաբաթ	ա)Հետևել աշակերտների սանիտարահիգիենիկ վիճակին	05.02-09.02	Դասվար, բուժքույր
	բ)Մաքրել դասասենյակը		Դասվար
	զ)Դ/Ժ <<Ընտանեկան ավանդույթներ>>		Դասվար
XIX շաբաթ	ա)Համագործակցել հոգեբանի հետ . մասնակցել սեմինար քննարկումներին	12.02-16.02	Դասվար,հոգեբան
	բ)Մասնակցել <<Տյառնընդառաջ>>տոնին նվիրված միջոցառումներին		ԱԵՊ ուսուցիչ, աշակերտներ
	զ)Դ/Ժ <<Ինչպես անել , որ չհիվանդանալ>>		Դասվար
XX շաբաթ	ա)Մասնակցել գիրք նվիրելու օրվան նվիրված միջոցառումներին	19.02-23.02	Դասվար աշակերտներ
	բ)Երթևեկության կանոնների յուրացման նպատակով		Դասվար

	կազմակերբել խաղ աշակերտների հետ		աշակերտներ
	զ)Դ/Ժ<<Գիրքն իմ լավագույն բարեկամն է >>		Դասվար
XXI շաբաթ	ա)Համագործակցել դասավանդող ուսուցիչների հետ	26.02-01.03	Դասվար
	բ)Կազմակերպել դասասենյակի մաքրում		Դասվար
	զ)Դ/Ժ<<Իմ տունն ու ընտանիքը>>		Դասվար
XXII շաբաթ	ա)Մայրերի տոնին նվիրված բացիկներ պատրաստել	04.03-07.03	Դասվար
	բ) կազմակերպող միջոցառում `<<Մայր իմ ամենանուրբ>>		Դասվար աշակերտներ
	զ)Դ/Ժ <<Սորս սրտի հետ աշխարհն եմ չափել...>>		Դասվար
XXIII շաբաթ	ա)Գարնանային այգու դիտում:	11.03-15.03	աշակերտներ
	բ)Առողջության օր		Բուժքույր
	զ)Դ/Ժ <<Մեր դպրոցի հերոսները>>		Դասվար
XXIV շաբաթ	ա)Համագործակցել ծնողների հետ	18.03-22.03	Դասվար
	բ)Ստուգել աշակերտների սանիտարահիգիենիկ վիճակը		Դասվար
	զ)Դ/Ժ <<Ստուգաբանենք մեր դասարանի աղջիկների անունները>>		Դասվար աշակերտներ
	դ)Ծնողական ժողով		Դասվար
XXV շաբաթ	ա)Աշակերտների տետրերի և գրենական պիտույքների վիճակը ստուգել	01.04-05.04	Դասվար
	բ)Անցկացնել դասասենյակի մաքրության հերթապահություն		Դասվար
	զ)Դ/Ժ <<Պահպանենք բնությունը>>		Դասվար
XXVI շաբաթ	ա)Անհատական աշխատանք ծնողների հետ	08.04-12.04	Դասվար
	բ)Շաբաթօրյակի անկացում		Դասվար
	զ)Դ/Ժ <<Ճանաչենք մեր հայրենիքը>>		Դասվար
XXVII շաբաթ	ա)Համագործակցել դասավանդող ուսուցիչների հետ	15.04-19.04	Դասվար
	բ)Այցելել դպրոցի գրադարան		Դասվար Գրադարանավար
	զ)Դ/Ժ<<Ժամանակակից տրանսպորտ>>		Դասվար
XXVIII շաբաթ	ա)Անցկացնել անհատական աշխատանք ուսման մեջ թերացող աշակերտների հետ	22.04-26.04	Դասվար
	բ)Աշակերտների սանիտարահիգիենիկ վիճակի ստուգում		Դասվար
	զ)Դ/Ժ <<Ծիծեռնակաբերդ>>		Դասվար

XXIX շաբաթ	ա)Թարմացնել դասարանական անկյունը	29.04-03.05	Դասվար աշակերտներ
	բ)Դասասենյակը հիմնավոր մաքրել		Դասվար
	գ)Դ/Ժ <<Լիլենք հարգալից>>		Դասվար
XXX շաբաթ	ա)Համագործակցել հոգեբանի հետ . ծնողներին հրավիրել սեմինար քննարկումների	06.05-10.05	Դասվար հոգեբան
	բ)Անցկացնել ֆիլմի դիտում լուսակրից օգտվելու կանոնները սովորելու համար		Դասվար
	գ)Դ/Ժ <<Տոն , որը միշտ հպարտությամբ ենք նշել>>		Դասվար
XXXI շաբաթ	ա)Համագործակցել ԾԽ-ի հետ տարեվերջյան էքսկուրսիա կազմակերպելու հարցով	13.05-17.05	Դասվար
	բ)Մասնակցել դպրոցական միջոցառումներին		Դասվար
	գ)Դ/Ժ <<Հերոսներին պետք է միշտ հիշել>>		Դասվար
XXXII	ա)Նախապատրաստել զրքերը հանձնելուն	20.05-24.05	Դասվար
	բ)Աշակերտների տարեկան առաջադիմության ամփոփում		Դասվար
	գ)Դ/Ժ <<Առաջադրանքներ արձակուրդի համար>>		Դասվար
	դ)Ծնողական ժողով		Դասվար

ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ, ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԱԿԱՆ,
ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԵՎ ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ

Խամար	Նախասիրական-առարկայական խմբակ	Գեղարվեստական Երաժշտական խմբակներ	Մարզական խմբակներ	Այլ խմբակներ
1				
2				
3		Երգ		
4				
5				
6				
7				
8				
9		նկարչություն		
10		պար		
11				
12		պար		
13				
14				
15		շվի		
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23		պար		
24				
25				
26		պար		
27				
28				
29				
30				
31				
32				
33				
34				
35				
36				
37				
38				
39				
40				
41				
42				
43				
44				

ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ

Անցկացման օրը	Դասղեկի անցկացման միջոցառման (դասախոսություն, զրույցներ, դիտողական արշավներ, էքսկուրսիաներ և այլն) բովանդակությանը	Ցանկություն
07.09.2023	Զրույց ` <<Ինչպես եմ անցկացրել ամառային արձակուրդը>>	Կատարված է
14.09	<<Օրը սկսենք <<Բարև>>-ով>>	Կատարված է
20.09	<<Ինչու է անհրաժեշտ օդափոխել սենյակը>>	Կատարված է
28.09	<<ՀՀ պետական խորհրդանիշներ>>	Կատարված է
05.10	<<Իմ սիրելի ուսուցիչը>>	Կատարված է
12.10	<<Ինչպես օգնել մարդկանց>>	
19.10	<<Առողջ ապրելակերպը սկսվում է ճիշտ արթնանալուց>>	
02.11	<<Մենք Հայկի թոռներն ենք >>	
09.11	<<Գազից օգտվելու անվտանգ կանոններ>>	
16.11	<<Մենք հայ ենք>>	
23.11	<<Ուրբեր են իմ ընկերները>>	
30.11	<<Օլիմպիական չեմպիոններ>>	
07.12	<<Սպորտը մեր կյանքում>>	
14.12	<<Կրակի հետ խաղ չի կարելի անել>>	
21.12	<<Ամանորյա հրաշք>>	
25.01.2024		
01.02		
08.02		
15.02		
22.02		
29.02		
07.03		
14.03		
21.03		
04.04		
11.04		
18.04		
25.04		
02.05		
09.05		
16.05		
23.05		

ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ

Անցկացման օրը	Քննարկվող հարցեր	Ժողովի համառոտ բովանդակությունը	Ծանոթություն
06.09.2023	1.Դպրոցի ներքին կարգապահական հարցեր: 2.ԾԽ –ի ձևավորում: 3.Ոսումնադաստիարակչական հարցերի քննարկում 4.Անապահով , ծնողագուրկ , ԿԱՊԿՈւ աշակերտների հաշվառում: 5.Սանիտարահիգիենիկ հարցերի քննարկում:	Ըստ օրակարգի քննարկվեց յուրաքանչյուր կետ : ԾԽ նախագահ ընտրեցին ԷմմաՄանուկյանին ,անդամներ Տ.Տոնոյանին,Ն.Կարապետյանին,Ն.Կաթունյանին:Ծնողների հետ ծանոթացան և իրենց առարկայական պահանջները ներկայացրեցին շախմատի և ռուսաց լեզվի ուսուցիչները :	Կատարված է

ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ

Անցկացման օրը	Քննարկվող հարցեր	Ժողովի համառոտ բովանդակությունը	Ծանոթություն
14.09.2023	Ա.Աբրահամյանի վարքագծի հետ կապված հարցերի քննարկում:	Ծնողին ներկայացվել է Ա.Աբրահամյանի վարքի դրսևորման բացասական կողմերը :	Կատարված է
15.09.2023	Դ.Առաքելյանի վարքագծի հետ կապված հարցերի քննարկում	Ծնողին ներկայացվել է Դ.Առաքելյանի վարքի դրսևորման բացասական կողմերը :	Կատարված է
19.09.2023	Եվա Հարությունյանի ուսման հետ կապված հարցերի քննարկում:	Եվա Հարությունյանի ծնողի հետ քննարկվել է սովորողի ուսման մեջ եղած դժվարությունները և տրվել է մեթոդական ցուցումներ:	Կատարված է

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

Հոդված 11. Կրթության բովանդակությանը ներկայացվող ընդհանուր պահանջները

1. Կրթության բովանդակությունը հասարակության հոգևոր, սոցիալական և սոցիալական առաջընթացի հիմնական գործոններից մեկն է և նպատակաուղղված է երիտասարդ սերնդի դաստիարակմանը, պատշաճ վարքի և վարվելակերպի ձևավորմանը, անձի համակողմանի և ներդաշնակ զարգացման, նրանց ինքնորոշման և ինքնադրսևորման համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծմանը, քաղաքացիական հասարակության կայացմանը և զարգացմանը, իրավական պետության ստեղծմանն ու կատարելագործմանը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ՀԱՄԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

ՀՈՂՎԱԾ 4. ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱԾՈՒՄ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

2. Հանրակրթության բնագավառում պետական քաղաքականության հենքն ազգային դպրոցն է, որի գլխավոր նպատակը համակողմանիորեն զարգացած, հայրենասիրության, պետականության և մարդասիրության ոգով դաստիարակված և մասնագիտական կողմնորոշում ունեցող անձի ձևավորումն է:

4. Հիմնական ընդհանուր կրթությունը պարտադիր է, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

5. Միջնակարգ կրթություն պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

6. Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվում է 12-ամյա միջնակարգ կրթություն:

ՀՈՂՎԱԾ 5. ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

1. Հանրակրթությունը նպատակաուղղված է սովորողի մտավոր, հոգևոր, ֆիզիկական ու սոցիալական զարգացմանը, նրա անձի որպես ապագա քաղաքացու ձևավորմանը, ինքնուրույն կյանքի, մասնագիտական կողմնորոշման և մասնագիտական կրթության նախապատրաստմանը:

2. Հանրակրթության բնագավառում պետությունը երաշխավորում է հետևյալ սկզբունքների ապահովումը.

- 1) հանրակրթական մարդասիրական բնույթը, ազգային և համամարդկային արժեքների, մարդու կյանքի ու առողջության, անհատի ազատ և համակողմանի զարգացման առաջնայնությունը, քաղաքացիական գիտակցության կարևորումը անհատի և նրա իրավունքների ու ազատությունների նկատմամբ հարգանքը, արժանապատվությունը, հայրենասիրությունը, աշխատասիրությունը, պատասխանատվությունը, հանդուրժողականությունը, բնապահպանական աշխարհայացքի ձևավորումը.
- 3) հանրակրթության բնագավառում ժողովրդավարական կառավարման սկզբունքների ապահովումը.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԵՐԵՒԱՅԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

ՀՈՂՎԱԾ 10. Երեխայի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունք:

Երեխայի հայացքները, համոզմունքները և կարծիքը ենթակա են նրա տարիքին և հասունությանը համապատասխան պատշաճ ուշադրության:

Յուրաքանչյուր երեխա իրավունք ունի ազատորեն արտահայտելու իր կարծիքը, որոնելու, ստանալու և հաղորդելու գաղափարներ ու տեղեկատվություն հաղորդակցության ցանկացած միջոցով: Երեխայի տեղեկատվություն ստանալու իրավունքը կարող է սահմանափակվել օրենքով:

Դավանանքի ազատության և համոզմունքների արտահայտման իրավունքը կարող է սահմանափակվել միայն օրենքով, եթե դա անհրաժեշտ է պետական կամ հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի, երեխայի առողջության, բարոյական նկարագրի կամ այլ անձանց հիմնական իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության համար: Արգելվում է առանց ծնողի կամ այլ օրինական ներկայացուցչի համաձայնության մինչև 16 տարեկան երեխայի մասնակցությունը կրոնական կազմակերպություններին:

ՀՈՂՎԱԾ 11. Երեխայի կրթության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի կրթություն ստանալու և ուսումնական հաստատություն ընտրելու իրավունք:

Պետական համապատասխան մարմինները ստեղծում են անհրաժեշտ պայմաններ երեխայի անհատականության դրսևորման, տաղանդի, մտավոր և ֆիզիկական ունակությունների զարգացման համար՝ հիմնելով հանրակրթական, մասնագիտական դպրոցներ, մարզական, տեխնիկական և մշակութային ստեղծագործական մանկական կենտրոններ և

Կրթության բովանդակությունն ապահովում է՝

1) սովորողների աշխարհաճանաչման ձևավորումը գիտելիքների և կրթական ծրագրերի ժամանակակից մակարդակին (աստիճանին) համապատասխան.

2) սովորողների կողմից ազգային և համամարդկային մշակութային արժեքների յուրացումը.

3) հասարակության կատարելագործումը և ազգի զարգացման նոր մակարդակի ապահովող ժամանակակից անհատի ու քաղաքացու ձևավորումը.

4) հասարակության մտավոր ներուժի և աշխատուժի վերարտադրությունն ու զարգացումը:

4) ուսումնական հաստատություններում ստեղծագործական աշխատանքի խթանումը, սովորողների վերլուծական, քննադատական մտածողության, գիտելիքների ինքնուրույն ձեռքբերման և կիրառման, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, օգտագործման ունակությունների զարգացման առաջնայնությունը:

ՀՈՂՎԱԾ 20. ՍՈՎՈՐՈՂԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Ուսումնական հաստատություններում սովորողներն ունեն հավասար իրավունքներ և պարտականություններ: Դրանք սահմանվում են օրենքով և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ:

2. Սովորողն իրավունք ունի՝

- 1) ստանալու հանրակրթության պետական կրթական չափորոշչին համապատասխան կրթություն.
- 2) ծնողի համաձայնությամբ ընտրելու ուսումնական հաստատությունը և ուսուցման ձևը, ինչպես նաև տվյալ ուսումնական հաստատությունում առկա հոսքը, ստանալու կրթական վճարովի ծառայություններ.
- 3) անվճար օգուվելու ուսումնական հաստատության ուսումնականության բազայից.
- 4) մասնակցելու ներդրոցական և արտադրոցական միջոցառումներին.
- 5) պաշտպանված լինելու ցանկացած ֆիզիկական և հոգեբանական ճնշումներից, շահագործումից, մանկավարժական և այլ աշխատողների ու սովորողների այնպիսի գործողություններից կամ անգործությունից, որով խախտվում են սովորողի իրավունքները, կամ ոտնձգություն է արվում նրա պատվին ու արժանապատվությանը.
- 6) ուսումնական հաստատության կանոնադրության սահմանված կարգով մասնակցելու ուսումնական հաստատության կառավարմանը.
- 7) ազատորեն փնտրելու և մատչելիորեն ստանալու ցանկացած տեղեկատվություն, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի.
- 8) ազատ արտահայտելու սեփական կարծիքն ու համոզմունքները.

այլ: Պետական համապատասխան մարմինները մշակում և իրականացնում են տաղանդավոր երեխաների հայտնաբերման, նրանց դաստիարակության և կրթության կազմակերպման համապատասխան ծրագրեր:

Միջնակարգ կրթությունը պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

ՀՈՂՎԱԾ 20. (կրճատումով) Երեխայի հանգստի իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի հանգստի և ժամանցի, իր տարիքին համապատասխան խաղերին և միջոցառումներին ազատորեն մասնակցելու իրավունք:

ՀՈՂՎԱԾ 22. Երեխայի պատվի և արժանապատվության պաշտպանության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի պատվի և արժանապատվության իրավունք:

Ոչ մի երեխա անձնական, ընտանեկան կյանքի, գրագրության և հեռախոսային խոսակցության գաղտնիության կամ բնակարանի անձեռնմխելիության իր իրավունքներն իրականացնելիս չի կարող ենթարկվել կամայական, ապօրինի միջամտության կամ իր պատվի և արժանապատվության նկատմամբ ոտնձգությունների:

Ուսումնադաստիարակչական հաստատություններում երեխայի ուսուցումն ու դաստիարակությունն իրականացնող անձանց ու երեխայի փոխհարաբերություններն իրականացվում են փոխադարձ հարգանքի հիման վրա:

Երեխայի պատվի և արժանապատվության դեմ ոտնձգություն կատարած յուրաքանչյուր անձ, ներառյալ ծնողները կամ այլ օրինական ներկայացուցիչները, երեխայի դաստիարակությունը և ուսուցումն իրականացնող այլ անձինք պատասխանատվություն են կրում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

ԳՈՐԾԱԾՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

1. «Ուսումնական հաստատության դասղեկի աշխատանքային տարեկան ծրագիր» մատյանը նախատեսված է դասղեկի կողմից դասարանի հետ բազմակողմանի դաստիարակչական աշխատանքների նպատակամղված գործունեությունն, աշակերտների ուսումնառության զարգացման հիմնական ուղենիշները գիտամանկավարժական տեսանկյունից համակարգելու, նախագծելու համար:

2. Դասղեկը աշխատանքային տարեկան ծրագիրը կազմելիս նպատակահարմար է հաշվի առնել՝

- դաստիարակչական խնդիրների ճշտությունն ու իրատեսությունը,
- Աշակերտների գործունեության կազմակերպման զուգակցվածությունը ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների նախագծվելիք գործընթացներում,
- դասավանդող ուսուցիչների, մյուս մանկավարժների ու աշակերտների, մանկավարժների ու ծնողների միասնականությունը,
- ներդասարանական, ներդպրոցական և արտադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ներդաշնակ կապը,
- աշակերտների տարիքային, անհատական առանձնահատկությունները, երեխաների (անհատական և ընդհանուր) դաստիարակվածության մակարդակի ու նրանց կյանքի պայմանների իրատևությունը,
- տարեկան պլան-ծրագրի փոխկապվածությունը և համաձայնեցվածությունը ուսումնական հաստատության մյուս ծրագրերի, պլանների հետ:

Դաստիարակչական աշխատանքների հիմնական խնդիրները պետք է չլինեն ոչ չափից դուրս ընդհանուր, ոչ էլ շատ կադապարված, նեղ, այլ անհրաժեշտ է նկատի ունենալ անձի ձևավորման ամբողջականությունը և դաստիարակության յուրահատկությունները՝ տարիքը, սոցիալական շրջապատը:

Մատյանը հնարավորություն է տալիս դասղեկին, ըստ ուսումնական շաբաթների համակարգելու դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դարձնելու ոչ միայն կատարվելիք աշխատանքները, այլև դրանց իրագործման ճշգրիտ ուղիները:

Պլան-ծրագրի բաժինների հաջորդականությունը և սերտ շարունակական կապը թույլ կտա տեսնելու աշակերտների մտավոր կարողությունների աստիճանական զարգացումը և վարքի դրական դրսևորումները, ծնող-դպրոց կապը:

- Դասղեկի տարեկան ծրագիր-պլանը համարվում է ուսումնական հաստատության համադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ծրագիր-պլանի բաղկացուցիչը:
- Դասղեկի աշխատանքային ծրագիր-պլանը կազմվում է ուսումնական տարին սկսելուց առաջ և ըստ սահմանված կարգի հաստատվում է տնօրենի կողմից:
- 10-րդ և 11-րդ էջերի, «ստացավ» և «հանձնեց» սյունակներում համառոտագրել ստացվելիք և հանձնված դասագրքերի պիտանելիության գնահատականները գերազանց –Գ, լավ –Լ, բավարար –Բ, անմխիթար –Ա

Ուսումնական տարին ավարտելուց հետո դասղեկը անցած ծրագիր-պլանի վերլուծության հիման վրա կազմում է նորը: Պլան-ծրագիրը դասղեկը պահպանում է իր մոտ մինչև տվյալ դասարանի ուսումնառության աստիճանի՝ I-IV, V-IX, X-XII, ավարտելը:

